

Nr 42

Utlåtande i anledning av § 29 i riksdagens revisorers berättelse över den år 1965 av dem verkställda granskningen av statsverket.

Under ecklesiastikdepartementet, § 29, har revisorerna behandlat *vissa totalförsvaret berörande arkivfrågor* (Del I, s. 248—251).

Utlåtanden har avgivits av *krigsarkivet* och *riksarkivet* (Del II, s. 156—159).

Utskottet

I sin berättelse angående verkställd granskning av statsverket upptog 1964 års riksdagsrevisorer till behandling vissa frågor rörande arkivering och utgallring av handlingar vid försvarets centrala förvaltningsmyndigheter. Revisorerna konstaterade därvid att den stora anhopning av arkivhandlingar som förekom hos dessa myndigheter och den kraftiga tillväxten av dessas arkiv ingav starka betänkligheter från flera synpunkter. Revisorerna fann vidare, bland annat, att behov förelåg av mer effektiva och enhetliga utgallringsbestämmelser och ansåg att åt en expertkommitté borde uppdragas att föreslå lämpliga åtgärder för en förbättring av förhållandena på hithörande område.

Under nu förevarande paragraf har 1965 års riksdagsrevisorer undersökt om liknande problem också föreligger hos de civila myndigheter, som ingår i landets totalförsvaret. Revisorerna har därvid funnit att möjligheterna för dessa myndigheter att genom utgallring hålla sina arkivbestånd i fråga om handlingar av försvarsberedskapsnatur på en rimlig nivå för närvarande är begränsade, eftersom de gallringsföreskrifter som finns utfärdade icke alls eller endast till ringa del tar sikte på handlingar av nyssnämnt slag. Flertalet av de berörda myndigheter, från vilka revisorerna inhämtat uppgifter, har också framhållit att de anser behov föreligga av nya eller kompletterande föreskrifter i ämnet. Vissa myndigheter har därjämte ansett, bland annat, att särskilda för krig och krigsliknande förhållanden anpassade regler för arkivvården borde utarbetas. Enligt revisorernas mening talade starka skäl för att berörda problem snarast fick en tillfredsställande lösning. Det torde enligt revisorerna närmast ankomma på de arkivvårdande myndigheterna att vidtaga de härför erforderliga åtgärderna.

Av riksarkivets och krigsarkivets remissyttranden i anledning av revisorernas berättelse i denna del finner utskottet framgå att revisorernas påpekanden såväl om behovet av gallring av de växande arkivmassorna som om behovet av nya eller kompletterande gallringsföreskrifter hos nu ifrågasvarande myndigheter är väl grundade. Det är givetvis icke möjligt för utskottet att här taga ställning till vilka åtgärder som främst bör ifrågakomma för att åstadkomma en tillfredsställande lösning av hithörande problem. Vad krigsarkivet anfört om att envar berörd myndighet bör erhålla särskilda, efter verkets organisation och verksamhet anpassade gallringsbestämmelser synes emellertid väl underbyggt. Uppenbart är emellertid att varken utarbetandet av dylika gallringsbrev eller erforderlig arkivgallring kan ske, därest icke vederbörande arkivmyndigheter erhåller ökade resurser för sin verksamhet i nu angivna hänseenden. Viss förbättring torde bli följden av riksdagens bifall till Kungl. Maj:ts under åttonde huvudtiteln framlagda förslag om personalförstärkning och omorganisation av riksarkivet. Icke minst med hänsyn till vad som förekom vid 1964 års riksdagsrevisorers granskning av försvarets centrala förvaltningsmyndigheters arkivmaterial torde emellertid ytterligare åtgärder vara erforderliga.

Vad utskottet här anfört synes böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen i anledning av § 29 i riksdagens revisorers berättelse i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet ovan anfört.

Stockholm den 3 maj 1966

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

HARALD J. SKOGLÖSA

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Sörlin*, Hellebladh, Oscar Carlsson, Nyman* och Axel Kristiansson*, fru Hultell samt herrar Helge Karlsson och Sörenson*,

från andra kammaren: herr Skoglösa, fru Jäderberg, herrar Hamrin i Kalmar, Lundmark*, Haglund*, Rimås, Larsson i Borrby*, Nilsson i Bäste-kille, Svanberg* och Nilsson i Agnäs samt fru Ekroth*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.